

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Ordinului cu privire la modificarea Ordinului nr.525/2014 cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Comisiei de certificare și a modelului Certificatului de instituție gazdă a activității de voluntariat

denumirea proiectului actului normativ

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Ministerul Educației și Cercetării
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Prezentul Ordin este elaborat în scopul punerii în aplicare a prevederilor pct. 132 din Hotărârea Guvernului nr. 158/2012 cu privire la implementarea Legii voluntariatului nr. 121 din 18 iunie 2010.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
La moment, în Republica Moldova, cadrul normativ în domeniul voluntariatului este reglementat de Legea nr. 121/2010 și Hotărârea Guvernului nr. 158/2012 privind implementarea Legii voluntariatului nr. 121 din 18 iunie 2010. În scopul aplicării acestor prevederi legale, funcționează, sub egida MEC, o Comisie de certificare a instituțiilor gazdă, constituită din 7 membri: 2 reprezentanți ai organelor administrației publice centrale cu atribuții în domeniu și 5 reprezentanți ai societății civile. Scopul comisiei este de a atribui statutul de instituție gazdă pentru a recunoaște și a promova activitățile voluntariatului. Atribuțiile comisiei includ: decizia privind acordarea, prelungirea, respingerea sau retragerea statutului de instituție gazdă a activității de voluntariat și eliberarea sau refuzul motivat al certificatului de instituție gazdă a activității de voluntariat. Începând cu anul 2012, Comisia a certificat un număr peste 300 instituții gazdă a activității de voluntariat, care, în conformitate cu legea, obțin dreptul de a elibera voluntarilor carnete de voluntariat și alte beneficii prevăzute de Legea nr. 121/2010. În anul 2021, Parlamentul a realizat o analiză ex-post a legii, evidențiind necesitatea debirocratizării proceselor de înregistrare și evidență a voluntarilor, digitalizării instrumentelor de certificare și extinderii mijloacelor de recunoaștere a impactului voluntariatului, ceea ce nu necesită constituirea sau continuarea Comisiei de certificare a instituțiilor gazdă. În acest context, MEC a inițiat, în conformitate cu Planul de acțiuni al Guvernului 2024-2027 - Acțiunea 35 și Planul de acțiuni al MEC - Acțiunea 9.7, procesul de perfecționare a cadrului normativ din domeniul voluntariatului. Proiectul noii legi a voluntariatului, elaborat în acest sens, este supus consultărilor publice și urmează a fi îmbunătățit. Conform planurilor menționate anterior, termenul de aprobare a proiectului este stabilit pentru luna septembrie. Este de menționat că mandatul Comisiei de certificare a instituțiilor gazdă, care are o durată de 3 ani, a expirat la data de 16.06.2024. Astfel, la momentul actual, organizațiile necomerciale care solicită certificarea instituțiilor gazdă nu pot beneficia de acest proces, întrucât nu există o comisie funcțională. Conform prevederilor Ordinului nr. 525/2014, MEC selectează prin concurs public 7 membri în comisie, pentru o perioadă de 3 ani. Având în vedere existența unui proiect de act normativ care urmează a fi promovat, ce exclude procesul de certificare a instituțiilor gazdă în forma actuală, MEC se află în situația

de a asigura, pe durata tranziției la noul cadru normativ, aplicarea prevederilor legale actuale.

Întrucât schimbările sunt planificate să fie implementate treptat, înființarea unei noi comisii pentru un alt mandat de trei ani nu este justificată. Astfel, pentru a facilita perioada de tranziție și pentru a evita presiuni suplimentare asupra instituțiilor gazdă existente, prevenind pierderea statutului și a privilegiilor aferente, Ministerul Educației și Cercetării propune, modificarea Ordinului nr.525/2014.

Este esențial să se asigure continuitatea și sprijinul instituțiilor gazdă existente, precum și al celor care solicită acest statut, până când noua legislație va fi dezvoltată și aprobată.

În acest sens, proiectul de Ordin propus spre aprobare vine să eficientizeze procesul de selecție a reprezentanților societății civile în comisie, în conformitate cu pct. 132 din HG nr.158/2012, precum și să modifice termenul de funcționalitate a comisiei, reducându-l la o perioadă de 1 an. Ordinul include și măsuri pentru a asigura continuitatea proceselor esențiale de certificare și supraveghere a instituțiilor gazdă, menținând în același timp flexibilitatea necesară pentru implementarea noilor reglementări odată ce acestea vor fi adoptate. Astfel, se va evita orice discontinuitate în recunoașterea și promovarea activităților de voluntariat pe durata acestei perioade de tranziție legislativă.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Principalele prevederi ale proiectului includ:

1. Reducerea componenței comisiei de 7 la 5 membri pentru a asigura eficiența acesteia, care este justificată prin necesitatea de a accelera procesul decizional și de a facilita coordonarea între membrii comisiei, având în vedere că mandatul comisiei a fost redus la 1 an.
2. Reducerea duratei mandatului comisiei de la 3 ani la 1 an va permite instituțiilor care solicită obținerea sau prelungirea statutului de instituție gazdă să beneficieze de serviciile comisiei până la implementarea noilor prevederi legale. Această măsură are ca scop creșterea adaptabilității comisiei pentru a răspunde mai prompt la schimbările legislative și pentru a asigura o tranziție eficientă în perioada modificării cadrului legal. Prin urmare, reducerea duratei mandatului contribuie la menținerea unui proces de certificare continuu și operativ, în conformitate cu nevoile curente și temporare ale instituțiilor.
3. Nominalizarea membrilor pe baza dosarului personal și a experienței profesionale în domeniu, în locul selectării prin concurs, pentru a scurta perioada în care comisia nu este funcțională.
4. Excluderea prevederii privind schimbarea unui membru printr-un nou concurs, în vederea simplificării accesului la componența comisiei, având în vedere că membrii sunt motivați de interesul personal și nu sunt remunerați pentru activitatea desfășurată.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Întrucât mandatul comisiei a expirat și în prezent nu există o comisie funcțională, există riscul ca dosarele depuse pentru obținerea statutului de instituție gazdă să rămână neanalizate. Această situație prezintă mai multe riscuri semnificative pentru domeniul voluntariatului.

Primul risc este legat de pierderea continuității în acordarea statutului de instituție gazdă, ceea ce ar putea afecta negativ atât instituțiile existente, cât și pe cele care doresc să obțină acest statut. În absența unei comisii, nu vor exista mecanisme prin care instituțiile gazdă să își prelungească statutul sau să obțină acreditarea necesară pentru a continua activitatea de voluntariat.

Al doilea risc este acela ca instituțiile gazdă actuale, al căror statut este pe cale să expire în lunile următoare, să rămână fără posibilitatea de a sprijini voluntarii. Aceasta include incapacitatea de a solicita eliberarea carnetelor de voluntar, de a emite certificate sau scrisori de recomandare, ceea ce ar putea descuraja implicarea voluntarilor și ar putea afecta credibilitatea și funcționarea acestor instituții.

În plus, lipsa unei comisii active în perioada de tranziție până la stabilizarea noii comisii și adoptarea modificărilor legislative expune domeniul voluntariatului la incertitudine și disfuncționalitate. Fără intervenția necesară pentru crearea unei comisii interimare, există riscul de a perturba funcționarea sistemului de voluntariat și de a submina eforturile de sprijin și inspirație oferite voluntarilor.

Astfel, este imperativă modificarea Ordinului pentru a permite formarea unei comisii interimare care să asigure continuitatea procesului de acreditare și susținere a instituțiilor gazdă, protejând integritatea și stabilitatea domeniului voluntariatului. Totodată, având în vedere expirarea mandatului și absența Comisiei în momentul actual, precum și pentru a evita un blocaj în procesul de certificare, considerăm oportună prevederea ca Ordinul să intre în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Nu este aplicabil.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative Nu există impact financiar

Nu este aplicabil.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Nu este aplicabil.

4.4. Impactul social

Nu este aplicabil.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Nu este aplicabil.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu este aplicabil. Impactul proiectului actului normativ nu are efect de reglementare asupra niciunui dintre punctele sus menționate, prin urmare, nu a fost necesară o analiză a impactului.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Nu este aplicabil.

5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Nu este aplicabil. Proiectul nu intră în categoria actelor normative care necesită transpunerea legislației Uniunii Europene.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Anunțul privind inițierea elaborării proiectului de Ordin a fost publicat pe particip.gov.md (https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/13049)
7. Concluziile expertizelor
Proiectul urmează a fi expertizat de către Ministerul Justiției și către Centrul Național Anticorupție.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Nu este aplicabil
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Stabilirea componenței și organizarea Comisiei, aprobată prin Ordinul ministrului Educației și Cercetării.